

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 27 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Klerikalna stranka in Nemci.

Predlanskim se je pričelo. Klerikaleci so do takrat vodili najljubejšo borbo v deželnem zboru in v svojem časopisu proti nemškim veleposestnikom in dr. Šusteršič je bil tisti, ki je med navdušenim odobravanjem svojih somišljenikov-poslancev v deželni zbornici kazal na vrata in zatrjeval, da klerikaleci ne bodo preje mirovali, dokler ne poženo skozi te duri zadnjega zastopnika privilegirane nemškega veleposestva. To je bilo takrat, ko se je splošno sodilo, da bo vlada z vsjo odločnostjo nasprotovala vsaki volilni reformi, predvsem v deželnih zborih.

A ko se je zaznalo, da vlada ni načelna nasprotnica spremembi volilnega reda, so takoj zamenjali svojo kapico in postali iz radikalnih jakobincev pohlevna jagnjeta, ki so vse svoje postopanje uredili tako, da bi vlado prepričali, da so klerikaleci edini »državo vzdržujoči« element na Slovenskem.

Tako se je zgodilo, da je vlada vse storila, da bi si ohranila naklonjenost in prijateljstvo klerikalne stranke.

Na zahtevo klerikalcev je obglavila deželna predsednica barona Heina in poslala v deželo Božidarja Schwarzja, ki je dobil na pot nakazano »maršruto« se vsakem oziru pokoriti željam edine »državo ohranjajoče« stranke na Slovenskem.

Pod temi avspicijami bi se naj izvedla tudi reforma volilnega reda za državni in deželni zbor.

Naklonjenost vlade, najozje prijateljstvo s krščanskimi socialci, dipiranje svobodomiselnih čeških poslancev, vse to je pripomoglo, da se je državnozborna volilna reforma za slovenske pokrajine izvedla zgolj po okusu klerikalne stranke.

Po tem vzorcu bi se naj priredila tudi preosnova deželnozbornega volilnega reda.

V to svrhu je bil pod vladno patronažo sklenjen aranžma med klerikaleci in nemškimi veleposestniki glede volilne reforme za deželni zbor.

Zvaril se je takšen načrt volilne preosnove, ki je zadovoljil tako Nemce, kakor klerikalece, ki bi pa naj obenem spravil ob vsako zastopstvo meščanstvo in s tem tudi napredne elemente v deželi.

Takrat smo zrlji prvič zanimiv prizor, da sta se v deželnem zboru objemala in poljubovala bivša smrtna sovražnika dr. Šusteršič in baron Schwegel in da je to čudno perverzno ljubimsko zvezo blagoslavljal z rdečim svojim robcem, oznanjujočim zvesto, trajno ljubezen, sam škof Anton Bonaventura.

In res, ta blagoslov je bil uspešen.

Konkubinat slovenske klerikalne stranke z nemškimi, na meji potentnosti se nahajajočim veleposestnikom je rodil vidne uspehe.

Pri državnozbornih volitvah so šli naši Nemci in nemčurji kot en mož v ogenj za svojo konkubino — klerikalno stranko.

A ta konkubinat je še tudi sedaj v najlepšem cvetu in pravi medeni tedni se šele napovedujejo in obetajo.

Iz popolnoma zanesljivega vira vemo, da se med klerikaleci in Nemci vrše pogajanja glede skupnega nastopa pri deželnozbornih volitvah.

Ta pogajanja so toliko kakor zaključena. Kakšna je bila cena, ki so jo znova plačali klerikaleci Nemcem, nam ni znano, to vemo, da sta Šusteršič in Eger pri sklepanju tega pakta pila na kožo narodno-napredne stranke.

Klerikaleci in Nemci bi radi z združenimi močmi ugrabili »den ali drugi« mestni maršat narodno-napredni stranki, da bi potem tem laglje spravili v deželnem zboru pod streho tako volilno preosnovo, ki bi za večno zavarovala posebno stanje kranjskega nemčurstva in zagotovila klerikalnem absolutno gospodarstvo v deželi.

Deželnozbornske volitve se bodo torej vršile v znamenju nemško-klerikalne aliance.

Volilni kliše potemtakem v tej volilni borbi: Tu Slovence, narodnjak, tam klerikalec v zvezi z nemčurjem.

Deželnozbornski volilec, na katero stran se boste okrenili Vi?

Menimo, da izbira ni težka!

Vsak pošten slovenski volilec in naj bo tega ali onega mišljenja, bo ubral svoje korake v tisti tabor, nad katerim vibra neomadeževana slovenska narodna trobojnica.

In ta ostrom je taborišče narodno-napredne stranke, ki v tej borbi edina visoko dviga prapror slovenstva in dobre narodne stvari.

Volilec, ali boste šli v boj za stranko, ki igra pod enim klobukom z nemčurji?

Politika barona Ährenthala.

Budimpešta, 27. januarja. V današnji odsekovi seji ogrske delegacije je podal minister zunanjih del baron Ährenthal svoj ekspozé o zunanji politiki. Njegovo poročilo je suhoparno ter se nekoliko ogreje le tam, kjer omenja trozeve. V ostalem pa prevevajo celo poročilo miroljubni nazori. Poročilo naglašja, da se izza zadnjega delegacijskega zasedanja ni pripetilo ničesar znamenitega v Evropi ter sploh na celem svetu ne, kar bi neugodno vplivalo na položaj Avstrije. Glede razmerja napram Italiji pravi minister, da se mu je posrečilo ustvariti razmerje še bolj prijateljsko. V razmerju med obema državama je nastala popolna harmonija, kar se je pokazalo posebno povodom Ährenthalovega obiska v Italiji in Tittonijeva v Avstriji. — Prijateljstvo, ki vlada med Avstrijo in Rusijo, se je izkazalo posebno koristno v reformni akciji na Balkanu. Vstaško gibanje bi se nikoli ne bilo moglo tako razširiti, ako bi turške oblasti krepkeje branile neoboroženo prebivalstvo. Vkljub vsem zaprekam pa bodo velesile vztrajale pri započetih mirovni metodi na Balkanu. Tudi v Angliji in Franciji vežejo Avstrijo prijateljski odnosi. Sedanji prepriki za maroški prestol ne bodo dali Avstriji povoda, da bi stopila iz svoje rezerve. Z Zedinjenimi državami v Ameriki nas spaja od nekdanj živahno in prijateljsko razmerje, ki se je zadnje čase še povzdignilo vsled močnega izseljevanja. Glede trgovinske politike pravi minister, da si neprestano prizadeva, da se staro trgovinsko politično razmerje, ki nas veže z balkanskimi državami, ohrani in ojači. Upati je, da se s Srbijo kmalu sklene gospodarska pogodba. Nadalje je naglašal minister, da Avstrija ne misli na Balkanu pridobivanje sveta. »Naša mislija je kulturna in gospodarska, ki pa postane tembolj važna, ker čaka balkanske dežele doba velikega razvoja.« Glede prometne politike je rekel, da je treba vedno misliti na podaljšanje nove bosanske železnice Sarajevo - Uvac do Mitrovice, da bo mogla naša trgovina iti preko Sarajeva direktno k Egejskemu in Srednjemskemu morju. Tudi s Črno goro bo treba napraviti železniško zvezo. V prvi vrsti se začne poga-

janja za železnico iz Kotora do črnogorskega Primorja. Končno pravi poročilo, da Avstrija ni samo sredi Evrope, temuč na pragu orijenta, kjer je še mnogo težavnih problemov nerešenih. »Naš glas v narodnem svetu pa bo prihajal do veljave le dotle, dokler bo naša desnica močna.« — Ekspozé, posebno njega gospodarski program, je napravil najboljši vtisk v Avstriji in na Ogrskem.

Zvišanje častniških plač.

Dunaj, 27. januarja. Krščanski socialisti nameravajo vendar sprožiti v avstrijski delegaciji regulacijo častniških plač, in sicer v obliki resolucije, s katero bodo pozvali vojnega ministra, naj predloži regulacijo nemudoma zakonodajnim korporacijam. Predloga je že izgotovljena, toda zaradi nasprotovanja Madžarov se ne more predložiti sedanji delegaciji. Cesar se za stvar zelo zanima ter želi, naj bi se čim najhitreje rešila. Ogrski delegatje izjavljajo, da začno v delegaciji obstruirati, ako bi se hotelo razpravljati o regulaciji častniških plač v skupni seji.

Papežev blagoslov politični organizaciji.

Budimpešta, 27. januarja. Včeraj je imela katoliška ljudska zveza svoj ustanovni shod. Predsedoval je podpredsednik poslanske zbornice, znani slovanozerec Rakovszky. Škof Prohaska je prečital papežovo pismo, ki proslavlja ustanovitev zveze kot bogu dopadljivo delo ter pošilja vsem članom svoj blagoslov.

Ministrska kriza na Bolgarskem.

Sofija, 27. januarja. Ze pet dni se vrše brezuspešna pogajanja zaradi sestave koalicijskega ministristva iz Danevove stranke progresivno in iz demokratične stranke Malinova. Pogajanja so se razbila, ker zastopate stranki nasprotujoči si stališči glede macedonskega vprašanja. Dočim je Danev odločno za podpiranje reformne akcije, so v demokratični stranki za agresivno politiko. Ako se sporazumljenje ne doseže, ustanovi se najbrže poslovno ministristvo.

Statistika o macedonskih vstaših.

Carigrad, 27. januarja. Oficialna statistika o delovanju vstašev

v sandžaku Skoplje za zadnja tri leta navaja sledeče: Leta 1905. je bilo 22 bojev, v katerih je padlo 72 bolgarskih in 76 srbskih vstašev. Vojaki in orožniki so imeli 27 mrtvih in 39 ranjenih. Umorov je bilo 440, ranjenih 92, odvedenih ali sploh pogrešanih 41 oseb. Leta 1906. je bilo 16 bojev. Ubityh je bilo 37 bolgarskih in 37 srbskih vstašev. Vojaki in orožniki so imeli 17 mrtvih in 15 ranjenih. Umorjenih je bilo 219, ranjenih 77, odvedenih pa 61 oseb. Leta 1907. je bilo 24 bojev. Ubityh je bilo 116 bolgarskih in 14 srbskih vstašev. Vojaki in orožniki so imeli 3 rrtve in 3 ranjene. Umorjenih je bilo 364, ranjenih 77, odvedenih pa 90 oseb.

Portugalska pred revolucijo.

Madrid, 27. januarja. Položaj na Portugalskem je zelo kritičen. Črni kabinet in cenzura funkcionirata zelo strogo. Nad 300 republikancev so zaprli. Vojaštvu, ki je preinjeno puntarskega duha, so odvzeli municijo. Neki artilerijski in pehotni polk so razorožili, ker sta baje hotela kralja in ministrskega predsednika Franka ujeti. Generala Dantesu in pri njem skrite voditelje republikanske stranke, so zaprli. Borze so zaprte, vsa trgovina miruje. Za dan 31. t. m. se pripravlja splošna vstaja. Mnogo časnika jev so zaprli ter jih prepeljali na neko trdnjavo pri Lisaboni.

Vesti z Goriškega.

V Črničah so se vršile pred par dnevi občinske volitve, pri katerih so dobili klerikaleci večino. Vse so spravili na volišče, kar so mogli; nekdo je izdal napredno stranko ter volil klerikalece; duhovniki pa so bili pri teh volitvah najhujši agitatorji. Zlasti jim je bilo pri sreč, kako skončati volitev v prvem razredu. Radi tega so ostali, ko so volili, v dvorani kar trije duhovniki. Ker je strah pred maševalnimi nunci povsod velik, je bil izid v tem razredu ugoden za klerikalece. Sedaj pa lažejo o »ljudski volji«. Proti volitvam pa bo vložen vtok, ker so se godile nepostavnosti.

Kako razumejo »agrari« samostojen nastop? Povedali smo, da je sklenila »agrarna« stranka za deželnozbornske volitve samostojen nastop? Dr. Gregorčič je povabil nekaj veleposestnikov k se-

LISTEK.

Ljubezen Končanove Klare.

I.

Čez ljubljansko ravan so toplega jesenskega dne leta 1809. doneli lovski rogovi, naznanjajoč, da je končana velika gosposka gonja na medvede v polhograških gozdih. V dolgem sprevodu se je pomikala pestra lovška družba po slabih/potih proti poslopju ležečem samotno blizu redkega smrekovega gozdiča in obdanem krogiškrog z dolgim zidom izza tlačanskih časov. Po poslopje stoji še dandanes in se imenuje sedaj Kušljanov grad.

Leta 1809. je imel ta grad v namenu francoski major marki d' Aureville, strasten lovec, ki je bil pri cesarju Napoleonu posebno dobro zapisan ter je bil poslan v Ljubljano, samo da na njegov čimprej avanzirati.

Na čelo in na konec sprevoda, ki je jezdil iz gozdov proti gradu, so bili postavljeni francoski vojaki, sredi lovske družbe pa je med generalom Delostom in gostiteljem majorjem d' Aurevillom jahal visok, ponosen mož, cesarjev namestnik v mladi Hriji, maršal Marmont vojvoda Dubrovniški. Zaradi njega je hitelo kmečko ljudstvo od vseh strani skupaj, kajti vsakdo je hotel vsaj od dn-

leč videti moža, o katerem je šel po deželi glas, da si hoče glavo ovenčati s kraljevsko krono Hrije.

Major je bil ta lov prireditel na čast maršalu Marmontu in povabil nanj poleg francoskih dostojanstvenikov in oficirjev tudi domača plemstvo, povrh pa je poskrbel, da je prišlo na grad mnogo ljubljanskih in vrhniških rodovin na »bal champetre«, s katerim je hotel zaključiti ta dan.

Grad je bil bogato okrašen z zastavami in z zelenjem, pri vratih je bil postavljen slavolok, na dvorišču pa so francoske dame in domača dekleta delale špalir. Maršalu je bil pripravljen res kraljevski sprejem.

Galantno je maršal Marmont ponudil materi majorja d' Aureville roko, da jo popelje v grad, general Delost je peljal majorjevo soprogo, ostali lovci pa so se z damami razvrstili za tema paroma, dočim so kmečki fantje pod vodstvom mladega duhovnika na vse grlo vpili »Vive la France«, »Vive le marechal Marmont«, seveda tako, kakor so pač znali.

Na koncu grajskega dvorišča je bil narejen oder za godbo, ob zidu pa so bile razpostavljene mize z mrzlimi jedili in pijačami. Med tem, ko je gosposka v gradu sedela pri dinju, je zasvirala godba in začel se je na dvorišču bal champetre. Vojaki so pri prvih zvokih godbe pograbil dekleta, ki so se sramežljivo stiskala k zidu in se z njimi zasukali v veselem

plesu. Meščanski in kmečki fantje so se požurili posnemati ta zgled in kmalu se je po prostornem dvorišču vrtele toliko parov, da so se morali gledalci vse bolj umikati proti izhodu.

Tudi gosposka je po dinju prihitela iz grada gledat veselo rajanje in mnogo mlajših oficirjev in aristokratov se je pomešalo med plesalce in naposled so jim sledile tudi dame. Ko je nastal mrak in so bili prižigani lampijoni, je takorekó vse plesalo, kar je sploh znalo plesati.

V temnem kotičku tik grajskih vrat je slonelo dekle, ki edino ni plesalo, nego kakor zamaknjeno gledalo samo na ono skupino, ki je sedela pred gradom in katere glavna oseba je bil maršal Marmont. Da to ni kmečko dekle, se je takoj videlo, a videlo se je tudi na obleki, da ne spada med dame, ki so bile povabljene na ta večer. Obleka tega dekleta je bila preprosta in kar nič dragocena, toda tako okusna in primerna, kakor da jo je naredila najodličnejša krojačica. Dekle ni imela klobuka, a njena frizura je bila gosposka in moderna. Kdor je ni poznal, ni mogel uginiti, kdo da je.

Poleg tega dekleta je stala starejša žena, oblečena poleivilno, kakor se je reklo v tistih časih, in je dekle vedno nagovarjala, naj gre plesati.

»Ne bodi vendar tako dolgočasna,« ji je šepetaje govorila na uho. »Čemu se stiskaš v ta kot, kjer te nihče ne vidi. Veseli se, saj si mlada in

le prehitro pride čas, ko se ne boš več mogla veseliti.«

Mlado dekle se ni zmenilo za to prigovarjanje. Nepremično je stalo ob zidu, držeč roke na prsih prekritane in je venomer upiralo svoje poglede na družbo, zbrano okrog maršala Marmonta. Njeni pogledi so veljali izključno majorju d' Aurevillu, ki je stal poleg vitke temnolase dame, kateri je posvečal največjo pozornost in si prizadeval jo kar najbolje zabavati. Bila je to edina dama, s katero je bil šel plesat, edina, s katero je govoril, edina, ki jo je spleh videl. Odkar jo je bil pozdravil, se ni več premaknil od nje in se celo za svojo lastno ženo ni kar nič zmenil.

Ko se je bil marki d' Aureville s svojo damo zopet pomešal med plesalce in je dekletu izginil izpred oči, so se dekletovi pogledi obrnili na markizo Heleno, mlado nežno blondinko, ki je bila šele leto dni poročena z majorjem. Z začudenjem in z neko plahostjo je dekle zapazilo, da si gledata maršal Marmont in markiza Helena d' Aureville s posebno pomembnostjo v oči in zazdela se je dekletu, da gori v njih pogledih neki posebni ogenj.

Dekle je lahko zatrepetalo, kakor bi se bilo ustrašilo svojih lastnih misli in je hitro obrnilo glavo v stran.

»Kaj pa se vidve tod skrivata?« Tako je vprašal prileten skljucen mož v lovski obleki, ki je bil pravkar stopil iz grajske veže.

»Ti Ivanka si pač slaba sestra,« je rekel mož starejši ženski, »da Klarici niti nedolžnega plesa ne privoščiš.«

»Saj jo ves čas nagovarjam,« je odgovorila Ivanka, »da naj gre plesati, a danes še odgovora ne dobim. Kar ni je spraviti iz tega temnega kotička.«

»No, jaz vama že pošljem plesalcev,« je menil stari lovski čuvaj, »zakaj to nikakor ne gre, da bi se najlepše dekle skrivalo za vratni med tem ko se ves mladi svet veseli življenja.«

Starec je odšel. Komaj je bil izginil, je Klarica prišla svojo starejšo sestro Ivanko za roko in jo molče potegnila za seboj. Zapustila je svoje mesto in poiskala drugo skrivališče, a tako, da je tudi od tam mogla neovirano opazovati okrog maršala Marmonta zbrano družbo.

Klarica ni zapazila, da ji je sledil visok, širokopleč mož s črno brado, ki je že poprej stal v njeni bližini in je posvečal največjo pozornost. Tudi zdaj se je v primerni razdalji postavil v senco ter zopet osredotočil svojo pozornost na Klarico. Ta mož je bil prvi gozdar markija d' Aureville, Anton Hrast. Njegovi temni pogledi, žareči izpod gostih obrvi so viseli na dekletu tako, da niti zapazil ni, ko se je njegovemu skrivališču približal hlapec s plamenico v rokah. Klarica je tedaj zapazila, kako jo motri Anton Hrast. Zardela je in hitro odšla s svojo sestro.

bi, in sedaj razglašajo po farovških listih, da pripadajo ti zborovalci klerikalni in agrarni stranki ter da so se zedinili, da pojdajo skupaj pri volitvah. Frankov »Glas« pa pravi, da če klerikalec postavi za kandidata kakega moža, ki jim bo ugajal, mu ne bodo nasprotovali; to se pravi: glasovali bodo zanj. Kakšen samostojen nastop je to? Kakšna protiklerikalna stranka je »agrarna« stranka? — Pravijo celo, da se je bil oglašil na zadnjem zborovanju nekdo, ki je predlagal, naj se izbere za kandidata tudi enega duhovnika! Ta je pa lepa! Kaj takega na zborovanju stranke, ki hoče biti protiklerikalna. No, vse gre čisto po Frankovi volji! Izid bo jako lep!

Kandidatov za deželni zbor še vedno ni. »Agrarna« stranka zboruje vsak četrtek v Gorici ter postavlja kandidate, ali postavila jih še ni. Zadnji četrtek je iztaknila novega kandidata za kmečke občine v I. Budinu iz Dornberga. V četrtek bo zopet zborovanje. Klerikalec nečesto se na dan z imeni, ker čakajo, kako se obnesejo Frankove homatije med »agrarni«. Le v veleposelstvo so že vrgli jabolko razdora. Napredna stranka skliče v kratkem veliko zborovanje, na katerem se določijo vse, kar treba glede deželnozbornih volitev. Položaj pa je tak, da je res treba počakati, kako »mineštro« skuha dr. Franko.

Strah pred nanci je pogljal nekaj mož v »agrarni« tabor. Ne morejo prenašati, da jih tako po krivem zmerjajo z liberalci in brezverci. Ali kaj jim pomaga? Prišli so z dežja pod kap. Tudi kot »agrarni« jih bodo zmerjali z liberalci in brezverci, če ne bodo lepo pokorni farovski volji, katero predstavljajo v »agrarni« stranki dr. Franko. Kam pojdete pa potem? Razsodnosti, razsodnosti, možje, pa ostanite, kjer ste bili! S strahom se ne nastopa uspešno proti klerikalcem, ampak leze se pod njihovo komando.

Po cerkvah na deželi grmi in treska. Nedeljo za nedeljo razsajajo politikujoči nunci po cerkvah ter grmijo proti liberalcem in liberalnim časnikom. V Podmeleu v Gorah je kričal nunc v cerkvi, da bo vsak ferdaman že na tem svetu kdor bere liberalne časnike. Kdor jih bere, je k... r pred poroko, po poroki in zmiraj. Kaj takega v cerkvi, kjer so navzoči tudi otroci. Take besede čujejo otroci iz ust duhovnika! Lep »božji« namestnik!

»Goriška zveza«. Kadar so volitve, takrat naroča »Goriška zveza« blago. Sedaj so naročili nunci, ki vodijo to »zvezo«, stojččo na jako šibkih nogah, superfosfat, rdečo sol, klajno, apno solitar, sirk in moko. Obetajo nizke cene in obljublajo vsakemu zlata nebesa, kdor vzame od njih kaj blaga. Na »pufe« dajo in tudi zastoj — samo voliti mora dotičnik klerikalne kandidate za deželni zbor.

Z laške strani se ne čuje še nič kandidatskih imen. Toda delajo pa pridno klerikalec po Furlaniji ter se pripravljajo na velik naskok proti laškim liberalcem. Boj bo ljut. — Govori se, da bo kandidiral še deželni glavar dr. Pajer v kljub visoki starosti.

Shod pri Rebku v Vipavski dolini. Kakor kaže, tako pa se ravnao slavni »agrarni« voditelji. Včasih se nagibajo na stran klerikalcev, včasih pa so »samostojni«. Pri Rebku v nedeljo so se potegovali zopet za samostojen nastop. Nastopala pa sta dr. Franko in policaj Mermolja skrajno demagoško. Mermolja je kričal, da je v deželi 80% kmetov, kateri morajo zagospodarovati; vsi drugi stanovi pa morajo ležati na tleh pred kmetom. Mož napoveduje razredni boj, ki bi največ škodoval kmetu. Dr. Franko se je delal kmeta, češ, da obdeluje zemljo s svojimi delavci. Vse mora biti agrarcem pokorno. Kdor hoče delati zanje, tega sprejmejo; drugače ga zapode. Govorila sta proti uradnikom in profesorjem tako, da so se morali čutiti zadržani tudi navzoči učitelji. Na shodu so bili tudi naprednjaki, ki so ugovarjali demagogom. Posebno lepo sta govorila mlada posestnika: Virgilij Toplikar iz Črnič in Brajnik iz Št. Andreja, ki sta poudarjala v krepkih, temeljnih besedah potrebo skupnega nastopa proti klerikalcem. Ali Franko in Mermolja sta bila proti. Iv. Budin iz Dornberga, agrarni kandidat (mož je bil že pri vseh strankah; če bi jutri nastala nova, pa hitro pristopi k novi stranki) je povedal, da je namen agrarne stranke: uničiti napredno in klerikalno stranko. Mermolja je zopet kričal, da kmetje naj gospodujejo, on bo pa kmečki kralj na Goriškem. Za majhen medklic sta opsovala Franko in Mermolja navzočega urednika »Gorice« tako robato, kakor pač ne pristojno apostolom miru in sprave. Sirovost, neotesanost, farbanje, laž, domišljavost, ki meji na blaznost, najostudnejše demagoštvo, to so sredstva, katerih se poslužujejo »agrarni« voditelji. Prav zdvijali so

v vzbujanju skrajne nezadovoljnosti; vzbujati jo, je lahko, pomagati je težko. Navzočih je bilo okoli 200 ljudi. Vznemirjenost je bilo v hipih tako, da se je bilo bati hudih posledic. Vse to divjanje pa kaže, da »agrarna« stranka nima nikake bodočnosti; vse je zavoženo, sami ne vedo, kaj pravzaprav hočejo vse. — Posledica mora biti, da zapodijo Franka in Mermolja ter da se odstranijo od take »stranke« vsi možje, v katerih je še kaj razsodnosti.

Glasovi z Jesenic.

— Jože Klinar noče biti vladni gerent. Na Jesenicah se politične razmere čudovito hitro spreminjajo. Česar si danes kdo niti ne misli, se jutri že zgodi. Kakor znano je imenovala deželna vlada za vladnega komisarja bivšega župana J. Klinarja, kot svetovaleca pa sta mu bila pridružena dr. F. Kogoj in zaupnik nemške stranke Pongratz. Vlada je izdala tozadevni odlok z naročilom, da imenovani delajo na to, da se čimprej izvoli župan. Z ozirom na to je razpisal najstarejši odbornik volitev župana na soboto, 18. t. m. Na predvečer je prišel na Jesenice državni poslanec Pogačnik, da posreduje med slovensko večino in nemško manjšino. Nemški odborniki se posvetovanja niti udeležili niso, pač pa je odgovoril na vabilo »vodja« savske stranke, Pongratz, s precej nadutim in neumnim pismom, ki se je seveda v ilustracijo razmer poslalo deželnemu predsedniku Schwarzu. Jože Klinar je odločno izjavil, da ne odloži vladnega gerentstva ter obljubil delati v smislu slovenske večine. Drugi dan pa je prišlo pri volitvi župana, ki jo je nemška stranka zopet obstruirala, do ostrega konflikta med gerentom Klinarjem in in slovensko večino. Klinar je namreč precej nesramno uapadel dva slovenska odbornika ter sploh izjavil, da je najboljši, če nepobega več bližni. To je izzvalo nepopisno razburjenje in ogorčenje. Sestavil se je posebni zapisnik na deželno vlado, v katerem slovenski odborniki protestirajo proti samopašnemu postopanju vladnega gerenta. Toda čez noč je mahoma upadla Klinarjeva samozavest, ker je menda videl, da ne bi bilo prijetno bojevati se z večino prebivalstva. Koj drugi dan se je odpravil k okrajnemu glavarstvu v Radovljico ter odložil občinsko odborništvo in vladno gerentstvo. Slovenska večina je naravno ta korak z zadovoljenjem pozdravila. V imenu koaliranih slovenskih strank je nato intervjuiral pri deželni vladi poslanec Pogačnik ter pojasnil položaj na Jesenicah. Naloga slovenskih poslancev je, da v prvem zasedanju novoizvoljenega deželnega zbora primerno nastopijo, če se deželna vlada že enkrat ne — strezni. Umestno bi bilo vprašanje, če se sme v deželi kranjski postopati s popolnoma slovensko občino po navodilih dr. Egra!

— Vedno bolj se svita. Marsikdo je še v dvomu, če so jeseniški Nemci res tako radikalni, da skušajo ravno na Jesenicah z vso silo zabiti nemški kol, danes pa je vsak dvom izključen. Vsa obstrukcija v občinskem odboru od nemške strani je naperjena proti kandidaturi dr. Kogojja. Stvarnih argumentov nimajo, da bi upravičili svoje postopanje. Vplivu vodstva vsemenske stranke in osobito dr. Egra je pripisovati, da imamo na Jesenicah obstrukcijo, ker vodstvo nemške stranke ne trpi, da bi županoval na Jesenicah odločno naroden mož dr. Kogoj, ki nima vzroka, da bi se krivil pred vsenemškimi bogovi. To je »des Pudels Kern«. Iz srca koaliranih slovenskih strank govorimo, če povemo, da čaka dr. Eger lahko do svoje smrti, če misli, da le za las odstopimo. Boj vodstva nemške stranke proti dr. Kogojju je za nas klic, da se še trdneje okenemo in z Nemei korenito pometemo. Škandal pa je, da deželna vlada podpira nemške težnje v slovenski občini, mesto da bi pokazala vrata raznim Egrom, kadar se plazijo po deželnovladni palači. Dokler se to ne zgodi, je vsega boja na Jesenicah kriva edinole deželna vlada in nihče drugi.

— Hlapec tovarne — vodja savske stranke. Najbolj zanimiva prikazen v narodnem boju na Jesenicah je — marsikdo se že smeje — dični blagajnik bratovske skladnice, naš slavnoznan Anton Pongratz. Sam o sebi je pisal možakar g. Zabukovu, da je hlapec tovarne, ki mora delati kakor hoče njegov gospodar — seveda Nemei. Kot takega ga tudi Nemei rabijo za nekako »Mädchen für alles«. Spominite se na pustni terek, ljudje božji! On je lahko liberalce, klerikalec, nemški in slovenski nacionalce, po potrebi celo socialni demokrat. Vsekakor nadarjen, izredno nadarjen mož ta Pongratz! V svoji komplicirani metamorfozi — pa ne zabji — se je povslep dalnes do »voditelja sav-

ske stranke«. V lastnoročno pisanem pismu se je podpisal 17. t. m. kakor se spodobi imenitnemu možu: Anton Pongratz, vodja savske stranke. Vso sodbo prepustimo tebi, dragi čitatelj, kajti pod občudovalnim vtiskom naravnih čudežev a la Pongratz, onemorehjo možgani tudi največjemu učenjaku!

— Koalicija slovenskih strank strašno boli mater Germana. Na vse načine se trudijo Nemei, da bi zanesli razpor med slovenski stranki. Po občini trobijo, da so pripravljani voliti za župana slovenskega odbornika g. F. Krivca. Računajo namreč na to, da se bodo sedaj slovenski odborniki sprli radi osebe župana, dobiček od spora pa bi seveda pograbili — Nemei. Pa se silno moti nemški Mihel, če upa na ta način kaj doseči. Bo pa že prejel zled dr. Eger v črno zemljo, to lahko povemo, ne da bi posebno belili glavo radi te največje nemške prebrisanosti!

— Železniški uradnik državnih železnic — odbornik jeseniškega »Turnvereina«. Na Jesenicah živorati vsemesko telovadno društvo, ki šteje nekaj nad 30 članov. Odborniško mesto »Turnwarta« opravlja — čuje! — adjunkt c. kr. državne železnice Edvard Dovžan (!). Mož je imel pred par leti v kazini neko afero, ker se je potegoval za Slovence. Takrat je še čutil slovensko. Nismo malenkostni in državnemu uradniku se ne sme zabranjevati udeleževanja društvenega življenja. Ali zakaj dvojna mera? Kaj bi reklo ravnateljstvo, če bi bil slovenski uradnik odbornik Sokola?! To bi bila gonja in ubogi slovenski uradnik bi kmalu izgubil v kako avstrijsko Sibirijo kot državni nevaren človek! Nemško društvo v slovenskem kraju je že samo na sebi izzivanje in če je uradnik državnih železnic odbornik takega društva, je to — predrznost. Hoteli smo le dejstvo konstatirati, da se ne pozabi, kadar pride na merodajnem mestu razgovor o idiličnih razmerah na jeseniškem kolodvoru. Nemei pravi: Der Krug geht solange zum Brunnan bis er bricht! To naj si adjunkt Edvard Dovžan dobro zapomni!

Dnevne vesti

V Ljubljani, 28. januarja.

— Kandidat za Idrijo. Ne le klerikalec, tudi različne njihove očitne ali skrite zaveznike boli hudo, da je idrijski mandat zanje vnaprej izgubljen. Saj javnost bi radi malo premotila in zato oznanjajo, da je bilo za izvrševalni odbor narodno-napredne stranke mučno, ko je moral iskati kandidata za Idrijo. Te ljube duše so res navne. V Idriji so si narodno-napredni volilec sami izbrali kandidata, saj so volilec in se razlikujejo od različnih backov ravno po tem, da svobodno določijo kandidate. Kot strankarji so seveda svoj sklep sporočili vodstvu stranke. Tako je in ni drugače. Verjamemo pa radi, da vse to klerikalec in njih prijatelj boli, zlasti ker je brez dvoma, da dekan Arko ne bo nikdar več zastopal Idrije. Če bi Gangl že ne zmagal pri prvi volitvi, zmagal pri ožji volitvi, zakaj to je pač izključeno, da bi socialni demokratje še kdaj glasovali za dekana Arkota. Narodno-napredna stranka je imela že pri zadnjih deželnozbornih volitvah največ glasov, od tedaj pa so se razmere prej izboljšale kakor poslabšale. Kar se tiče vsakovrstnih spletk proti Ganglovi kandidaturi, ki se delajo, pa rečemo le toliko: Ako je kdo izmed prvobornih učiteljskega opravičen, potezati se za deželnozborni mandat, je to brez dvoma Gangl. In če ta kandiduje, bo to brezdvomno storil v idrijskem mestu. Tu je njegovo bivališče in znane so mu natančno razmere volilnega okraja, ki ga bo vsled tega zamogel poleg težnjaj učiteljskega stanu najuspešneje zastopati v deželnem zboru. Idrijski narodno-napredni volilec so učitelju Ganglu poudarili kandidaturu in ker jo je sprejel, store gotovo vse, ča mu pomorejo do zmage. Pristavljamo samo še eno: Če bi bilo gotovim ljudem, ki se radi laskajo učiteljem res na tem, da dobi učiteljstvo svojega zastopnika v deželnem zboru, bi ne spletkarili proti Ganglovi kandidaturi.

— Komedijantstvo in hinavščina »Mirova« in njegove gospode se je pokazala v zadnji številki »Mirovi« v bengalični luči. Nujno je potrebno, da opozorimo celo slovensko javnost na sledečo okolnost. Znano je, kako je še pred kratkim »Mir« ščuval proti družbi sv. Cirila in Metoda, znano je, da je pobozni dr. Breje na shodu v Hodišah javno hujskal na nečuvnen način proti tej naši najvažnejši slovenski družbi, — njegovemu zgledu je sledilo le nekaj najzagrevenjših kranjskih, zeloskih duhovnikov. Cela slovenska javnost se je škandalizirala nad tem brezvestnim in protinarodnim nastopom. Odbor družbe sv. Cirila in Metoda je oficialno naprosil »Mirovo«

gospodo, naj ne napada in ne ubija za božjo voljo edine družbe, ki more koroškimi Slovincem kaj pomagati. No, zdaj se je ta zelotska gospoda podala, toda le — navidezno, deloma zato, ker ve, da bi »Mir«, ako bi še nadalje napadal družbo, izgubil še tiste pristaše, ki jih ima, deloma zato, ker se je zbal, da družba res izpolni svojo grožnjo. »Korošec« si je ravno vsled tega, ker je branil do zdaj z vso silo družbo sv. Cirila in Metoda pred grdimi napadi od strani dr. Brejca in »Mira«, pridobil mahoma simpatij in pristašev med vsemi pravimi narodnjaki koroškini, ki smatrajo vsakega hujskaka zoper družbo za narodnega hudodelca in katerih »Mir« nikdar več ne spravi v svoj črni tabor. Ne ljubezen do družbe in naroda, ampak strah za obstoj »Mirove« kliče je napotil zadnje v tem oziru k — navideznemu izpreobrnenju. Ta klika dobro ve, da so hoteli koroški narodnjaki spraviti na veselico dne 2. februarja na korist Ciril-Metodove družbe v Ljubljano kolikor možno dosti slovenskih Korošcev. In izmislili so si tole intrigo, ki kaže le posledno sovraštvo v sredu do družbe in ki zasluži, da jo izve še pravočasno slovenska javnost. »Mir« je sicer prinesel obvestilo o tej veselici, celo vabilo — na zadnji strani, na drugi strani pa obenem debelo škafano vabilo na izlet v Ljubljano, ki se naj vrši itak v dveh ali treh tednih s posebnim vlakom — k Meškovi igri. Ali bo »Mirova« gospoda res priredila posebni vlak, tega še ne vemo, — le to vemo, da »posebni vlak« z znizano vožnjo gotovo bolj vleče in da se odurneje ne more odvrtači koroških Slovincem od veselice dne 2. februarja, kakor na tak način. Saj to ve vsak otrok, da slovenski Korošci niso v položaju v teku dveh tednov priti dvakrat v Ljubljano! Samo zato, ker so se zbal ti gospodje, da bi vsled velike reklame v »Korošcu« za Ciril-Metodovo družbo res prišlo več Korošcev na veselico v Ljubljano in se tam morda navzelo napredno-narodnega duha, so takoj, ko so dobili v roke »Korošca«, vrgli iz »Mira« del notice na drugi strani in debelo natisnili reklamo za — posebni vlak k Meškovi igri! S tem so seveda ob pravem času še opozorili svoje zaupnike na deželi, da agitirajo rajše za posebni vlak, nego za Ciril-Metodovo veselico. Toliko v pojasnilo naprednemu občinstvu, da se bo vedelo ravnati in da bo spoznalo celovške klerikalne komedijante.

— Zanimivo priznanje. Pretekli teden je imela graška »Tagespost« dopis iz Kranjske, v kojem pisec priznava, da je naše prosto ljudstvo postalo v zadnji dobi (je bilo tudi prej!) »einsprachig«, t. j. samoslovensko! Ker so pa uradniki, profesorji, učitelji itd. le radi ljudstva nastavljeni in plačani — potem je zahteva popolnoma upravičena, da naj se pri nas nastavljuje le take osebe na merodajna mesta, koje so resnično povsem večje narodnega, obnega jezika, t. j. slovensčine, ne osebe, ki komaj za silo lomijo nekaj spakedrane slovensčine, kakor vsi nemški uradniki na Kranjskem.

— Celjski župan dr. Jabornegg, je ob zadnjem shodu »Nemcev« v Celju tudi govoril ter vernim zbranim svojim pojasneval po svoje slednje volitve v okrajni zastopateljski ter naglašal veliko popustljivost, katero so baje kazali ob tej priliki Nemei, katere pa Slovenci osorno niso hoteli uvaževati. Obenem je Jabornegg slovesno zatrdil, da je Nemei volja za pakiranje s Slovenci pošla ter zapretil, da pri njih odslej o eventualnih kompromisih s Slovenci sploh več misliti ni! — Trese se, o Slovenija! Odpadi tvoj sin se ti je resno zagrozil; strašni dnovi te še čakajo...

— Imenovanje. Izredni profesor na graški univerzi gospod dr. Karel Štrekelj je imenovan za rednega profesorja slovanske filologije.

— Iz politične službe. Računski revident g. Jernej Kilar je imenovan za računskega svetnika v računskem oddelku pri deželni vladi v Ljubljani.

— Iz justične službe. Predsednik okrožnega sodišča v Ljubnem dvorni svetnik Kless je postal predsednik deželnega sodišča v Gradcu.

— Iz šolske službe. Na šoli v Št. Vidu nad Ljubljano boste zastoj poučevali učiteljski kandidatinji gđ. Roza Jovan in gđ. Kristina Sattler, ki imata zrelostno spričevalo za ljudske šole.

— Iz gledališke pisarne. Nocoj (par), gostuje gospa Irma Polakova kot Deniza v opereti »Mamzelle Nitouche«. — V četrtek (nepar) se uprizori Parmova opereta »Nečak« in sicer nastopi v vlogi Mine gospa Polakova, v naslovni vlogi pa sloviti zagrebški komik gospod Arnošt Grund.

— Z ozirom na veselico »Družbe sv. Cirila in Metoda« preložilo je vodstvo slovenskega gledališča predstavo z dne 2. februarja na soboto,

1. februarja in se uprizori ta večer prvič angleška detektivska komedija »Sherlock-Holmes«, spisala K. Green in C. Doyle.

Gospa Borštnikova nam je poslala to-le pismo: Zaradi nekkih privatnih poslov, ki sem jih morala urediti, sem prosila gosp. intendanta slov. gledališča za šestdnevni dopust, ki mi je bil dovoljen. Prošla sem gospo Kreisovo, da je prevzela mojo vlogo pri predstavi v terek. Gospa je bila tako ljubezna ter mi storila to uslugo. Bilo je torej vse v redu in jaz sem mirne duše odpotovala, ne sluteč, kaj me čaka v Ljubljani, ko se vrnem. V petek sem se točno vrnila, poznavajoč dobro svoje dolžnosti in v soboto zjutraj sem se precej javila v gledališču. Med tem pa je »Slovenec« prinesel zlobno izmišljeno notico, da sem svojevlejno odšla iz Ljubljane ter se je vsled tega po mestu raznesla govornica, da sem »ušla«. Da so se pri tej priliki raznesle še druge neresnične in zlobne vesti, ni potreba še posebe poudarjati. Posledice teh po »Slovencu« povzročenih govoric so bile zame take, da so ne samo škodile mojemu umetniškemu ugledu, marveč mi povzročile tudi silne materialne stroške ter narušile popolnoma moje itak rahlo zdravje. Naj bode pisec one notice v »Slovencu« prepričan, da vem pravo pot, ako bi se prigodil slučaj, da bi hotela zapustiti svojo sedanjo službo. Moja inteligenca, moja umetniška čast in moje poštenje, bi mi nikdar ne dovolilo, da bi zapustila svojo službo tako, kakor mi podtika pisec »Slovenčeve« notice. Če bi želela, da zapustim Ljubljano, bi se obrnila na odbor slov. gledališča s prošnjo, da me odpusti in samo z dovoljenjem in sporazumno z intendanco bi v tem slučaju zapustila svoje mesto. Toda nimam sedaj nobenega povoda kaj takega prositi. Da sem pa bolelna že nekoliko let in da je bil moj dopust v dotiki z mojo boleznijo, to lahko vsak čas dokažem, ako bi bilo potrebno. »Slovenčeva« notica je bila podla in zlobna laž, ki je imela zgolj namen mi škodovati.

G. Sulikowski nam piše, da je svojo vlogo v »Zvonovih korneviljskih« dobil v študiranje šele 17. t. m. Pri najboljši volji se torej ni mogel naučiti te vloge do 24. t. m. tako, kakor bi bilo potreba, zlasti ker je medtem moral še gostovati v Zagrebu. Vobče pa vloga v »Zvonovih korneviljskih« ni zanj, ker je vloga pisana za baritona, ne pa za tenorista.

Pisateljsko podporno društvo je imelo snoci v restavraciji »Narodnega doma« občni zbor, kateremu je predsedoval profesor g. Rajko Perušek. Dohodkov je imelo društvo 912 K 64 v, stroškov pa 591 K 33 v. 440 K se je izplačalo potrebnim pisateljem in njih vdovam in sirotam. Vse društveno premoženje znaša 18710 K 69 v. Sklenilo se je, da je osnovno glavnico po možnosti pomnožiti, da bo mogoče podpirati toliko bolj in toliko več potrebnih pisateljev, oziroma njih vdov in sirot.

»Društvo slovenskih profesorjev« bo imelo v nedeljo, dne 2. februarja o poldeseti uri dopoldne društveni sestanek v restavracijskih prostorih ljubljanskega »Nar. doma«. Na dnevnem redu bo razgovor o nameravani srednješolski reformi O tej točki bodo (zlasti z ozirom na naše razmere) referirali gg.: prof. E. Jarc, Jeršinović, Podboj, dr. Tomišek, Jos. Wester in dr. z. m. v. Mnogobrojne udeležbe vjudno prosimo odbor.

»Akademija«. Prvo vseučiliščno predavanje v tem tečaju bo v soboto, 1. februarja ob 8. zvečer v dvorani »Mestnega doma«. Predava g. dr. Hinko Hranilović, vseučiliški profesor v Zagrebu, »O geografiji in geografičnem položaju jugoslovanskih zemelj«. Vstopnina 20 v za osebo. Dižaki in delavci so vstopnine prosti.

Roditeljski večer na I. mestni šoli dne 25. t. m. je bil zopet prav dobro obiskan. Šolski vodja Dimnik je prisotne v imenu učiteljskega zbora I. mestne šole toplo pozdravil, naznanil predmet predavanja, naglašal važnost zob za človeško zdravje in omenil razpis notranjega ministrstva z dne 10. marca 1903 ter razpis deželnega šolskega sveta z dne 13. maja 1903, ki nalagata učiteljstvu, poučiti šolsko mladino in starše o važnosti zob za človeško zdravje in o pravilnem negovanju zob. Nato je zelo zanimivo predaval »o negovanju zob pri otrocih« zobozdravnik g. dr. E. Bretl. Prišel je s Hufelandovimi besedami, ki pravi: »Dobri zobje so velikega pomena za dolgo življenje, ker so neobhodno potrebni za dobro prebavljanje hrane, in človek, ki izgubi zgodaj svoje zobe, si pripravlja takorekoč že sam pot na oni svet.« Najmanj 95% vseh ljudi ima slabe zobe. Velik vzrok tej najbolj razširjeni ljudski bolezni je kultura. Negovanje zob je treba začeti pri mladini, tudi mlečnjaki se morajo negovati,

ker so za otroke toliko in še več vredni, kakor stalni zobje za odraslega človeka. Dobro mlečno zobovje je prvi predpogoj za zdrave stalne zobe. Največ škoduje zobom gniloba, ter je prava zalega raznovrstnih bakterij, ki povzročajo smrtonosne bolezni; zato se morajo zobje snažiti in usta izmivati. Najboljša ustna voda je navadna voda, če raztopiš v njej nekoliko kuhinjske soli in dodaš lahko tudi kapljico metinega olja. Neobhodno potrebna je zobna krtačica in priporočeno se tudi zobni prašek, ki napravi v ustih se nahajajoče kisline neškodljive. Velike važnosti so tudi zobotrebci. V tem obstoji negovanje zob doma. Od 3 leta naprej naj se začne z redno preiskavo zob po zobozdravniku, in sicer vsaj dvakrat na leto. Kakor za gojenje mlečnjakov, ista pravila veljajo tudi za negovanje stalnega zobovja. Prvi pogoj za mlečno zobovje je izdatna raba zob. Treba je krepko gristi trde stvari. Otrok naj dobiva potem hrane potrebno množino vapnenca. Za to je najboljše materino mleko. Učitelstvu priporočam v proučevanje knjigo: Dr. Ernst Jessen: Die Zahnpflege in der Schule. Zaloga Ludolf Beust Strassburg. Vsa javnost, v prvi vrsti šola in oblastva m. rajo poskrbeti, da se zboljšajo higijenične razmere glede negovanja zob. Največ se da doseči v šoli. Uvesti bi se morale brezplačne preiskave zob na šolski mladini po šolskem zdravniku. Gnoloba zob je rakrana našega ljudstva. Slabotna generacija je često posledica slabega zdravja v otroških letih. Skoro v vseh kulturnih državah so se uredile v zadnjih desetih letih velikanske naprave, da bi se prišlo v okom gnilobi zob. Vsem na čelu je Angleška, kjer niso samo v šolah, ampak tudi v armadi, v jetnišnicah in bolnišnicah nameščeni stalni zobozdravniki. Na Nemškem nastavljajo šolske zobozdravnike. V Strassburgu se šolski mladini obvezno preiskujejo zobovja. Pri nas je v tem oziru še jako slabo. V šolah se mora začeti, ljudstvo naj se pa poučuje s predavanji in tiskano besedo. Ljudsko zdravje se bo potem povzdignilo in hkrati tudi odprna sila in delavnost celega naroda. — G. šolski vodja se gosp. predavatelju zahvali za poučno predavanje in vsi prisotni so z navdušenim ploskom pritrjevali predavateljevim besedam. Zanimivo predavanje bo objavljeno v celoti v „Domačem ognjišču“.

Izrečani porotniki za prvo porotno dobo, ki se prične dne 2. marca t. l., so: Glavni porotniki: Ambrožič Matija, posestnik v Novacih pri Postojni; Arko Franc, trgovec in gostilničar v Postojni; Babič Franc, trgovec, krčmar in posestnik, Bizjak Anton, krojač, gostilničar in posestnik, oba v Ljubljani; Burja Peter, posestnik, mesar in gostilničar v Spodnji Šiški; Černe Franc, posestnik v Kozarjah; Deu Franc, posestnik v Trzinu; Engelmann Viktor, trgovec in Smartnem pri Kamniku; Fajdiga Ivan, molar v Ljubljani; Gale Adolf, graščak v Zgornji Šiški; Jager Valentin, gostilničar in posestnik iz St. Vidu pri Ljubljani; Jamnik Josip, posestnik v Pijavi gorici; Karlin Martin, c. kr. gimnazijski profesor v p. v Ljubljani; Koprive Tomaž, posestnik v Zagorju; Lapajne Stefan, trgovec v Spodnji Idriji; Leskovic Franc, zasebnik in posestnik v Ljubljani; Majdič Vinko, posestnik valjčnega mlina v Kranju; Moro Viktor, zavarovalni reprezentant; Pehani Rudolf, trgovec, vsi v Ljubljani; Pevo Franc, tovarnar v Z. jelsah pri Brdu; Planar Josip, gostilničar in posestnik, Počivalnik Ivan, gostilničar, mesar in posestnik, Podkrajšek Franc, železniški človek v p., vsi trije v Ljubljani; Sajovic Franc, posestnik iz Tacna; Schneider Josip, posestnik in trgovec, Seunig Karel, prodajalec usnja in posestnik, Stenovc Robert, zasebnik in posestnik, vsi iz Ljubljane; Sušnik Lorenč, pek v Škofji Loki; Šarabon Andrej, trgovec in posestnik, Šarc Anton, trgovec, Škulj Rudolf, gostilničar in posestnik, vsi v Ljubljani; Šetinec Davorin, trgovec in posestnik na Vrhniki; Tomažič Avgust, agent, Tschurn Emil, trgovski družnik, Vrhovec Ivan, dimnikar in posestnik, vsi trije v Ljubljani. Nadomestni porotniki: Bezenšek Ernst, zavarovalni uradnik in posestnik, Jelenič Jernej, gostilničar in posestnik, Kassig Adalbert, trgovec in posestnik, Kočar Ivan, mesar, Legut Leopold, kontornik in posestnik, Pletersky Franc, trgovec, Samonigg Ivan, vrtnar, Suttner Henrik, urar, Vrhovo Anton, posestnik, vsi v Ljubljani.

Vojaškotakni obvezniki imajo samo še tri dni časa za pravilno zglasitev ob navadnih uradnih urah v pisarni magistratnega vojaškega referenta. Kdor se prepozno zgleda ali pa sploh opusti zglasitev, se kaznuje z denarno globo do 50 kron oziroma s primernim zaporom. Ker

se proti vsem takim slučajem mora postopati z vso strogostjo, se dotičniki še enkrat opozarjajo, da store svojo dolžnost.

Kurz za gostilničarje. Pri seji „Deželne zveze za tujski promet“, ki je bila včeraj, je bil navzoč tudi prof. Apich z Dunaja. Poročal je o kurzu za gostilničarje, ki se namerava v kratkem prirediti v Ljubljani.

Iz Komende sa nam piše: Odbornike naše mlekarne vljudno vprašamo, zakaj ravno naša mlekarne še vedno plačuje mleko pod vsako ceno. Znano nam je, da 100 litrov dobrega mleka da do 5¹/₂ kg sirovega masla. Ker naša mlekarne posneto mleko nazaj pošilja, jo stane 100 l mleka malo čez 8 K. Za sirovo maslo pa dobi čez 16 K, torej ima mlekarne polovico dobička. Morda namerava zidati vilo? Obenem vprašamo tudi odbornike naše občine, zakaj so poldaljši lov g. županu in zakaj ga niso dali na dražbo. Saj bi občini lov lahko 20krat toliko nesel kakor sedaj. Denar od lova je ravno tako veljaven kakor denar, ki ga plačuje kmet za občinske doklade. Mi zahtevamo, naj delajo odborniki na korist ljudstva, ne pa na škodo tistih, ki so jih izvolili.

Gorenjke in Gorenjci, ki se v narodni noši udeležijo izleta v Trst na planinski ples, se naj zbero v soboto, dne 1. februarja ob 1. uri v hotelu „Triglav“ na Bledu. Ob 2. uri 16 minut se odpeljejo do Opčine ter od tam z električno železnico ob 6. uri 23 minut v Trst. Ob 7. uri se zbero vsi pred „Narodnim domom“, tudi tisti, ki se odpeljejo z Bleda z dopoldanskim vlakom, ki pride ob 2. popoldne v Trst. Posebna vabila se ne bodo razposiljala.

Ubil se je v terek v Gornjem Tuhinju 75letni hlapec Anton Amorini, ko je šel v goro listje grabit in padel čez skalo.

Velikolaska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda priredi dne 9. februarja v gostilniških prostorih gosp. Franca Grebenca v Vel. Laščah predustno veselico. Na sporedu so: Zive slike: vera, upanje, ljubezen, srečlov, šaljiva pošta, korijandoli bitka in prosta zabava. Začetek veselice ob 3. popoldne. Vstopnina 40 vin. Čisti donesek je namenjen za pokroviteljstvo.

Narodna čitalnica na Vinici priredi 2. febr. veselico s petjem in igro v prostorih g. Petra Maliča v korist Ciril Metodovi družbi.

Odlikovani rudarji. Provizionirani rudarji v Idriji Ivan Blažič II, Anton Bratuš, Ivan Jurjančič I, Matevž Kenda II, Franc Kobal III, Ivan Koder, Anton Kogej IV, Ivan Knap I, Matija Likar, Ivan Logar II, Valentin Logar, Franc Pavšič, Matevž Peternel, Josip Razstresen, Ivan Seljak IV, Anto Svetic, Josip Tratnik I, Josip Vidmar II, Ivan Zajc, Ivan Tratnik III in Franc Tratnik II. vsi iz Idrije, so dobili za 40letno zvesto službovanje častno svetinjo.

Zgodnja spomlad. Gosp. Anton Lenassi iz Planine pri Rakeku nam je poslal krasne zvončke in teloh.

Obrotna nadaljevalna šola v Cerknici. V šolski odbor te šole so za funkcijsko dobo 1908—1910 izvoljeni: kot zastopnik dež. odbora g. Josip Rohrmann, notar v Cerknici, kot zastopnik trgovska in obrtne zbornice gosp. Franc Zagorja, pošta v Cerknici, kot zastopnik Kranjske hranišnice gosp. Henrik Schollmayer, gozdar v Šneperku in kot zastopnik obrtnikov gospod Ivan Ronko, zidarski mojster, kot njegov namestnik pa gosp. Anton Lovko, kolar, oba v Cerknici.

Izpod Nanosa se nam piše: Če si pred nekaj časom prišel v Razdrto, je vas vsaj v začetku bila v pravem pomenu razdrta. Sedaj, če prideš, zgledeš na tistem mestu lično poslopje ljudske šole, ki je bilo zdaj končano in od politične oblasti potrjeno. Načrt je napravila politična oblast, stavbo je pa izvedel Ant. Breclj iz Zapušč, ki se je izkazal kot pravi strokovnjak.

Trboveljska premogokopna družba mishl prihodnje upravne leto izvršiti velike investicije. Zato bo vzela posojilo na prioritete. Koliko bo znašalo to posojilo, se ne ve. Zadeva pride pri obč. zboru družbe na razgovor.

Iz Nove cerkve pri Celju se nam poroča: Ker je ljudstvo pridno segalo po knjigah, koje mu je nudila knjižnica celjske „Prosvete“, se je izkazala potreba ustanoviti izobraževalno društvo. V nedeljo, 12. t. m., se nam je ta želja izpolnila. Na shodu tukajšnje knjižnice, ki ga je priredil znani narodnjak in predsednik odselke celjske „Prosvete“, gospod Ivan Prekoršek, se je ustanovilo društvo pod imenom: „Izobraževalno društvo za Novo cerkev in okolico“. V odbor so bili voljeni: Predsednik g. Rudešlav Zupanek, podpredsednik g. N. Jekl, tajnik g. Alojzij Klino, blagajničarka gđ. Anica Poglajen, knjižničar g. Karol Šilih, odborniki gg. N.

Štagoj in Peter Kramer, preglednika gg. Ferdo Skoflek in L. Lipuš. Upamo, da se bode ljudstvo tudi tega društva priporočilo in ne glede na napade od strani nasprotnikov vztrajno vzdrževalo. Gospodu Prekoršku se odbor v imenu društva prav iskreno zahvaljuje za poštvalnost in trud, ki ga je imel že pri ustanovitvi knjižnice in sedaj pri ustanovitvi izobraževalnega društva in ga prosi še za nadaljno naklonjenost in blagohotno podporo.

Novo klerikalna posejilnica v Mariboru. Mariborski klerikalci so si ustanovili svoj denarni zavod. Imenuje se „Spodnještajerska ljudska posejilnica“. Ta klerikalni konkurenčni zavod mariborski „Posejilnica“, o kateri se baš ne da trditi, da je v liberalnih rokah, je že vpisav v register pri okrožnem sodišču v Mariboru in prične v kratkem svoje delovanje. Na čelu te nove klerikalne posejilnice so seveda sami duhovniki in uskok dr. Verstovšek.

Ruše pri Mariboru. Vodstvo splošne štajerske delavske bolnišnice in podporne blagajne je otvorilo za svoje člane iz Ruš in okolice novo podružnico. To za obrtnike, tvornice in njih delavce v slučaju bolezni velevažno društvo se razteza čez celo Štajersko in je v zvezi z vsemi avstrijskimi deželami, daje pravico na podporo že z dnevom pristopa. Po daljšem pripadanju se poviša čas podpore do enega leta. Uraduje se vsak petek od 4 do polu 6. ure v gostini g. Jož. Müllerja (na trgu) v Rušah in se tu sprejemajo tudi novi člani, istotako se ugodi vsakemu vprašanju v tem oziru.

Železnice v Slovensko Bistrico z ondotnega kolodvora so že začeli graditi. Otvorila se bo v jeseni.

Ogenj. V Cirkovcih na Štajerskem je uničil ogenj 6 gospodarskih poslopij in eno hišo. Zgorelo je tudi več prešičev. Zažgali so otroci! — V Marenbergu so gorele kože v tovarni usnja Karla Wrentschurja. Škode 10 000 K.

Zaprl se v Ptuj računskega podčastnika pri ondotnem pionirskem bataljonu, ker je zaigral v hazardnih igrah večje zneske erarijonega denarja. Kompromitiranih je tudi več nemških meščanov.

Zgorela je pri Sv. Ani na Aiguu 80letna sestra graškega škofa dr. Schusterja.

Umrli je dne 25. januarja v deželni blaznici Feldhof pri Gradcu dr. Langer, bivši graščak na Lembergu poleg Dobrne blizu Celja. Rejnik je bil svoje dni strasten nasprotnik Slovencev.

Zlazel je v Trstu A. Fegec. Oddali so ga v blaznico.

Nesreča na Vrbskem jezeru. Blizu Krive vrbe se je pridrsanju udrl led pod beljaškim zdravnikom dr. Hoekom, ki je utonil.

12 milijonov dolarjev je podedoval privatni nastavljenec v neki tovarni v Celovcu.

Zastrupila se je v St. Vidu na Glini na Korškem 4letna Flora Blanka Hagena, ker je jedla pokvarjene klobase. Umrli je v par urah. Njen brat je iz istega vzroka hudo bolan.

Otroka je umorila v Straganu na Korškem dekla Priska Adalbrecht. Porodila ga je v hlevu in mu zadržnila okoli vratu vrvo, da je revše izdahnilo. Nečloveško mater so zaprli.

Predrzna tatvina. V Medani pri Krmini sta dva neznanca ob belem dnevu vlomila v stanovanje gostilničarke Voske in odnesla 600 K denarja.

Roparski umor pri Voloski. Na cesti, ki vodi proti Matuljam, se je zopet zgodil krvav umor. Sedem roparjev je napadlo, umorilo in oropalo nekega delavca iz Mikroti, ki se je nedavno vrnil iz Amerike. Napadli so ga, ko se je vračal iz gostilne domov. Njegovo od streliv in nožev razmesarjeno truplo so naslednjega dne našli kmetje, ki so takoj sporočili umor v Volosko. Orožništvo je že zaprlo vseh sedem roparjev. Lopovi priznavajo svoj čin; trdijo pa, da jih je delavec izžival s tem, da je proti njim metel kamenje.

Pekovska stavka v Pulju. Že več kot teden dni stavkajo v Pulju peki, ne da bi se opazilo kako pomanjkanje kruha. Ker pekovski mojstri nečejo privoliti v povišanje dne, so nekateri stavkajoči peki odšli v par pekaren, raztrosili moko po tleh in razmetali kruh na ulico. Ustavili so tudi voz s kruhom in ga polili s petrolejem. Gospodarji-peki se že zaprti. Vodstvo društva so sklenili odpustiti vse tiste delavce, ki so se udeležili tega vandalizma. Skoraj vedna pekovi v Pulju je slovenske narodnosti, a skoro vsi so socialni demokrate in, žal, zvesto sledijo tistim ljudem, ki delujejo na pogubo našega naroda. Njihovi voditelji jim plačujejo to zvestobo s tem, da kličejo peke iz „blazne“ Italije in s tem izpodrivajo lastne pristaše slovenske narodnosti.

Oče in hči rešena smrti. V Trstu je padla vlahkoživost v morje 3 letna deklica. Oče njen je takoj skočil za njo in priplaval z njo k obrežju. A že so mu pešali moči. Če bi ne bilo skočilo v morje par mornarjev, bi bila utonila oba.

Kap je zadela v Trstu 60letnega nabiralca canj Franca Somraka iz Ljubljane. Bil je takoj mrtev.

Novi soci. demokratični organizacija. V Trstu se ustanovi „Klub slovenskih soc. demokratičnih uradnikov“.

Umrli je v Barkovljah pri Trstu 72letna Ana Starec, vrla slovenska mati.

Velik ogenj. V Trstu je pogorela pri Miramara gostilna „Pri pošti“, last Josipa Možeta. Škode je 50.000 K, ki jo pa krije zavarovalnica. Pri gašenju se je odlikoval orožniški postajevodja Kranjc, ki je dolgo časa sam vodil vso akcijo.

Pod vlak se je vrvel v Trstu 33letni delavec Ivan Jerina iz Logatca. Prišel je peš iz Gorice. Vendar ga vlak ni zgrabil, pač pa butnil v bližnji skalnati jarek, kjer je oblezel z zlomljeno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Mrtveca so potegnili iz morja v Trstu. Ne vedo, kdo je. Star je okoli 40 let in po obleki soditi je bil delavec.

Roparski umor Tržačan Jožef Nardon je leta 1905 pri Ašu umoril graditelja mostov Ivana Ceconija iz Vidma in mu vzel 1000 K. Prijeli so ga zdaj pri Lipskem. Ovadila ga je njegova ljubica, s katero ni hotel več skupaj živeti.

Poškodovan se je Lloydov parnik „Cleopatra“ v novem kanalu pri Aleksandriji, ko se je vračal od tam v Trst. Moral se je vrniti v Aleksandrijo in izkrcati blago.

Med pogrebom umrl. V Oseku je zadela kap 84letnega učitelja Pavla Crnka, ki je šel za pogrebom profesorja Kaufmana.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 12 do 18. januarja 1908. Število novorojencev 19 (= 24.70 ‰), umrlih 22 (= 28.60 ‰), med njimi so umrli za jetiko 5, vsled mrtnovoda 3, za različnimi boleznimi 14. Med njimi je bilo tujecev 6 (= 27.27 ‰), iz zavodov 10 (= 46.45 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za osepnicami (varicella) 2, za tifuzom 1 iz ljubljanske okolice, sprejet v deželno bolnišnico, za mumpsom 1.

Čudna manija. Po tukajšnjih kavarnah lazi neki človek, ki ima manijo, da odnaša ilustrovane liste ali pa kraje iz njih slike, ki mu ugajajo. Radi mnogostranskih pritožb s strani kavarnarjev in občinstva se je poverila nekemu privatnemu detektivu naloga, da izsledi tatu, ki so mu že nasledu.

Najden utopljenec. Včeraj popoldne so zapazili v Grubarjevem prekopu, kakih 120 korakov proti mestu od železniškega mostu za domobranksko vojašnico in kaka dva metra od desnega brega na trebuhu ležati moško truplo, kojega nogo so bile zapičene med kamenjem. Ko so truplo s „hakom“ in vrvo potegnili iz vode, so utopljenca tri osebe agnosirale, da je leta 1842 na Javorju rojeni, v Dobrunje v ljubljanski okolici pristojni samski delavec Jožef Jančar, katerega njegov stanodajalec že od božiča pogreša. Ponesrečenec je bil hud žganjar in ker ni na njem videti nobenih znakov kakega zločina, je ali izvršil samomor, ali pa je, kar se je tudi najbrže zgodilo, ponesreči zašel v vodo. Pri njem so našli denarnico, v kateri je imel 46 v. denarja. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu. — To je ta mesec v Ljubljani že tretji utopljenec, ki je bil žrtve alkohola.

Tatvina. Neki služkinji v Križevniških ulicah št. 4 je ukradla postrežkinja Ivana Zmrzlikarjeva iz kuhinje srebrno žensko uro vredno 6 K. Tatice so oddali c. kr. okrajnemu sodišču.

Ljubljanski sekstet na lok igra danes zvečer v kavarni „Avstrija“. Začetek ob 9. Vstop prost.

Šramel-kvartet pod imenom Goldamseln z Dunaja igra jutri zvečer v restavraciji pri Levu. Začetek ob 8. Vstop prost.

Pri „Črnem orlu“ svira danes zvečer družba „D' Goldamseln“. — Vstop prost.

Drobne novice.

— **Novo predpise za avanzma** v armadi je cesar že potrdil. Posebno važna je določba za rezervne častnike, da lahko teoretično in praktično izoborno kvalifikovani enoletni prostovoljno takoj postanejo poročniki. Reservnim poročnikom, ki hočejo postati nadporočniki, ne bo treba šestmesečne prakse na lastne stroške, temuč bo zadostovala trimesečna praksa, ki jo lahko opravijo v dveh obrokih. Naredniki morejvo v sanaprej postati le taki podčastniki, ki služijo prostovoljno čez določeno dobo.

— **Brezlični brzovaj** se upelje še letos med Prago in Karlovimi vari.

— **Štrajk odvetnikov.** Vsled reorganizacije mirovničnih sodnikov so sklenili rumunski odvetniki splošni štrajk.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Alera Razberger-Grünfeld. Okr. sodnja v Ljubljani je pred kratkim obsodila Alojzija Razbergerja zaradi žaljenja g. Leopolda Grünfelda na globo 30 K. Deželna sodnja je to kazen spremenila in prisodila Razbergerju en teden zopora, katera kazen se ne da plačati, marveč se mora odsediti.

Vse pride na dan. Jože Kono, posestnik sin v Cirkovcih, je leta 1903 posestniku Francetu Strupiju ravno tam razrezal dva komata z jermeni vred. in poškodoval 25 mladih dreves. Skupne škode je napravil 150 kron. Vse poizvedovanje o storilcu je bilo brezuspešno. Zadnji čas pa je v pijanosti jel bajtar Jože Bizjak pripovedovati Jakobu Jakovcu, da ko sta Kone in on še kot čevljarja skup delala, je on nabrusil nož, s katerim je Kone izvršil kaznjivo dejanje. Ta se zopet zagovarja, da ga je Bizjak k temu zapeljal. Kone je bil obsojen na 10 mesecev težke ječe, Bizjak pa oproščen.

Telefonska in brzovajna poročila.

Trgovinski minister.

Dunaj, 28. januarja. Trgovinski minister dr. Fiedler se je danes s svojimi uradniki vrnil iz Prage.

Protiv civilni listi.

Dunaj, 28. januarja. Proračunski osek je imel danes jako burno sejo. Za generalnega poročevalca je bil izvoljen dr. Steinwender. Nato se je pričela podrobna razprava. Poslanec Wittek je referiral o točki „cesarski dvor“. Posl. Stein je predlagal, naj se ta postavka črta. Poslanec Malik je razpravljal o imunitetni zadevi bivšega poslanca Hanicha ter postavil predlog, naj se vsota, ki je narasla iz zvišanja cesarjeve civilne liste od leta 1873. do danes, porabi v dobrodelne namene. Poslanec Wolf je predlagal, naj se cesarjeva civilna lista zniža za tisto vsoto, ki jo cesar daruje papežu. Ta predlog je izzval silno nevoljo med klerikalci in prišlo je do ostrih spopadov med Wolfom in posamnimi klerikalci. Pri glasovanju so bili vsi ti predlogi odklonjeni s 26 proti 9 glasom. Nato se je seja prekinila in se je nadaljevala popoldne ob 1.

Imenovanja v politični službi.

Dunaj, 28. januarja. Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje imenovanje barona Heinolda za namestnika na Moravskem, grofa Coudenhova pa za deželnega predsednika v Sleziiji.

Lugerjeva bolezen.

Dunaj, 28. januarja. Zdravstveno stanje Lugerjevo se je toliko izboljšalo, da se je danes že lahko peljal na sprehod, zlasti ker je danes tu izredno lep in gorak dan. Opoldne je bilo 20° toplote.

Ministrska kriza na Bolgarskem.

Sofija, 28. januarja. Pogajanja z vodjo demokratske stranke Malinovo o m. glede sestave novega ministrstva so se razbila. Ker knez Ferdinand ni poklical k sebi vodjo narodne stranke Gešova, ni misliti na kombinacijo z narodno stranko. Najbrže bo knez poklical na krmilo nestranksko uradniško ministrstvo. Šef tega ministrstva bo knezov privatni tajnik Lambrev, vojni minister pa general Paprikov, poslanik v Petrogradu.

Drugi tir na sibirski železnici.

Petrograd, 28. januarja. Prometno ministrstvo je izdelalo zakonski načrt, ki pooblašča vlado, da položi drugi tir na sibirski železnici. Tozadevna dela bodo stala 157 milijonov rubljev in morajo biti končana leta 1911.

Kardinal Richard umrl.

Pariz, 28. januarja. Danes je tu umrl po kratki bolezni kardinal Richard. Pokojnik je bil rojen leta 1819.

Rop v Helsingforsu.

Helsingfors, 28. januarja. Včeraj popoldne sta nesla dva uslužbenca na pošto dva zaboja, v katerih je bil tudi denar. Napadli so ju štirje roparji, ubili enega uslužbenca ter se polastili enega zaboja, v katerem je bilo 150 rubljev.

Revolucija v Argentini.

Buenos Aires, 28. januarja. V Argentini je položaj zelo kritičen; bati se je revolucije. Policija je obkolila parlament. Vojaštvo je konsignirano.

FRANC JOZEFOVA
GRENKAVODA odlično naravno
ODVAJAJOČE SREDSTVO

Svila za neveste
od 85 kr. do gl. 1135 meter v vseh
barvah. Franko in se ocarinjeno se
pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se
pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilo**
Kenneberg, Zürich. 3 90-1

Šele znamka **Messmer** je mnogim po-
kazala slastni okus, ki ga nudi fini čaj za
majhen dekar, in vsi ti so postali čajepivci
ter priporočajo to znamko. Priznanje njego-
vih odličnih lastnosti ja napravilo Messmer-
jev čaj za najbolj priljubljenega in najbolj
razširjenega. Poskusite najfinejši sonchong
s cvetjem in carskim čajem Kaj boljšega po
tako nizkih cenah sploh ni.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 306. Srednji srčni tlak 736.9 mm.

Januarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
27.	9. zv.	73.8	4.9	sr. zah.	del. oblak
28.	7. zj.	73.0	1.8	sr. svzh.	oblačno
	2. pop.	72.9	9.6	sr. jzah.	jasno

Srednja večerajšnja temperatura: — 7° nor-
malna 20 — Padavina v mm 0.0.

Zahvala.
Za presrečno sočutje naše dobre
tete in za mnoge poklonjene cvetice
ter številno častice spremstvo ob
pogrebu se najvdaneje zahvaljuje
303 **rodbina Pressl.**

Absolvent
kmetijske in vinorejske šole z zelo
dobrim spričevalom išče primerne
službe. Nastopi takoj. — Naslov pove
upravnistvo „Slov. Naroda“. 3 2 1

Lepo, prijazno 306-1
souterrain stanovanje
obstoječe iz velike sobe in s pritklinami
se odda po ugodni ceni v **Slomškovi**
ulicah št. 7.

Iščem 293-3
učenca
za trgovino z mešanim blagom.
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Prodaja se dobro vpeljana
gostilna
iz proste roke z vso gostilničarsko
prilago v sredini mesta **Ljubljane**
Prezame se lahko takoj 280 2
Kdo, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Elegantno
stanovanje
na **Miklošičevi cesti št. 24, I. nad-**
stropje, obstoječe iz 4 sob, ozroma
5 sob kopalnice in pripadkov se odda
v najem s 1. majem t. l. 283-3
Vprašati je v odvetniški pisarni
dr. Valentina Krisperja ravnotam.

Pristni dobri
brinjevec
se dobi pri 309 1
L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Išče se
notarski
kandidat
za notarsko pisarno v **Ilirski Bistrici**
Vstop čimprej mogoče. 21-1

Iščem v najem vpeljano, dobro idočo
gostilno

takoj ali pa v teku 2-3 mesecev.
Ponudbe naj se pošljejo poste
restante „T. T.“, **Ljubljana.** 286 2

Brivskega pomočnika
sprejme takoj

M. PODKRAJŠEK
friseur za dame in gospode. 301
Sprejemem takoj dva starejša
urarska pomočnika
enega za fino delo, drugega za velike
in male ure.

FR. ČUDEN 304-1
urar in trgovec v **Ljubljani.**

Blagajne, varne
proti požaru in vlamu, „Fox“
pisalni stroji, ameriško po-
hištvo za pisarnice ceuje nego
kjerkoli. — **Bečko skladišče**
blagajna, delničarsko društvo,
Zagreb, Hlica 22. 3424-48

Je najboljšo in najfinejšo
Globin čistilo za čevlje.
Dobiva se povsod.

Št. 25. D. O. Praes. Linc, 16. jan. 1908.
Gospodu
IVANU JAXU
tovarna za šivalne stroje
Linc.

Tem potom se potrjuje, da se pri
desetih komadih „Adlerjevih“ pisalnih
strojev, ki ste jih Vi dobavili za deželne
urade v Lincu in so deloma v rabi že od januarja 1902, ni pokazala nobena
večja napaka. akoravno so ti pisalni stroji deloma zelo velikokrat v rabi

Ti pisalni stroji imajo zбек enostavne konstrukcije in solidne izvžbe ter
zato, ker se pokaže takoj razložna pisava, prednost pred drugimi konstrukcijami
in se lahko najtepleje priporočajo. 303

Predsedstvo dež. odbora nadvojvodine Avstrijske nad Anižo.
Za deželnega glavarja: **Gagera s. r.**

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
7-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.
8-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
8-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
10-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
10-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
7-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Stanovanje s sobo, kuhinjo in drvarnico

se odda takoj ali za majev termin
na **Tržaški cesti št. 47.** 308-1

Najboljši in najmodernejši KLOBUKI
vseh vrst v najboga-
tnejši izbiri po gl. 1-20
in više
v **Ljubljani** pri
C. J. HAMANN

Klobuki se sprejemajo v popravo.
Št. 134/08 307

Razpis službe.
Podpisano županstvo razpisuje
službo
občinskega redarja
v občini Komen, ki je zajedno tudi
občinski obhodalnik. Plača po dogovoru.
Prošnje je vložiti na županstvo
do **vševčega 9. februarja 1908.**
Županstvo občine Komen,
dne 27. januarja 1908.
Župan: **L. Volčič,** l. r.

Trg. pomočnik

vešč manufakturne kakor tudi mešane stroke,
ki je služboval že v večjih trgovinah, želi svojo
službo premeniti v šestih tednih
Naslov: „Šreča“ poste restante **Velike**
Lašče. 19-2

6 KOSOV TILIB
valeprima; brez šva 150 om
šir. 2 m dolge K 14-50. 8711 23
Tkalnica za platno in bomba-
ževino Br. **KREJČAR**
Vzorec platna in bombazevine
fra nako. Tuji damsko
olnako oblačilno
blago.

Kavarna
MERKUR
vsako sredo, soboto in nedeljo
vsu noč odprta.
Prodaja se tudi
biljard
Jako pripraven za na deželo.
Viktor Izlakar.

Hiša v najem

za trgovino z večletno pogodbo
se išče

na **Glavnem ali Starem trgu v**
Ljubljani. Ponudbe pod „Trgovina“
na upravnistvo „Slov. Naroda“. 286-3

Učenca
ki ima veselje do trgovine, 13-15 let
starega, sprejemem a popolno oskrbo.
Pogoj: Dobro izpričevalo in pridnost.
Leonhard Del-Linz
v **Razdrtem na Notranjskem.**

Delavski paznik
skladiščar

energičen in spreten, se sprejme z
dobro plačo v tovarno.
Ponudbe s predpis izpričeval naj
se pošljejo pod „skladiščar“ na uprav.
„Slov. Naroda“. 273 2

Št. 2606. 286-2
Stanovanje v najem.

V mestni hiši št. 18 v **Gradaških**
ulicah v **Ljubljani** je v II nadstropju
ležeče, iz treh sob, kuhinje, kleti in
drvarnice obstoječe stanovanje za
1. februar ali pa za **1. maj 1908**
oddati v najem.
Pojasnila daje mestni gospodarski
urad v navadnih uradnih urah.
Mestni magistrat v Ljubljani
dne 21. februarja 1908.

Vabilo

na
redni občni zbor
Kmetijske posojilnice na Vrhniki
registrovane zadruge z omejenim poročtvom
ki se bo vršil
v četrtek, 6. svečana t. 1.
ob 2. uri popoldne
v združni pisarni na Vrhniki.

Dnevni red:
1. Poročilo ravnateljstva. 4. Sklepanje o razdelitvi dobička.
2. Poročilo nadzorstva o računskem 5. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji. 6. Slučajnosti.
K obilni udeležbi vabi združnike
načelstvo.

Bilanca
Kmetijske posojilnice na Vrhniki za leto 1907.

Imetok		Belgovri	
	kron		kron
1	Račun posojil: Stanje konec leta	2141516 88	
2	Račun obresti: Zaostale obresti	33867 19	
3	Račun denarnih zavodov: Stanje naloženega denarja	272480 39	
4	Račun poš. hranil urada: Saldo konec leta 1907	209 95	
5	Račun vrednostnih listin: Stanje 31. decembra	9000 —	
6	Račun prehod. zneskov: Zaostali eksekucijski stroški	314 23	
7	Račun inventarja: Končna vrednost	660 —	
8	Račun združnega doma: Stanje vrednosti 31 dec. 1907	60045 75	
9	Račun blagajne: Gotovina konec leta 1907	16064 93	
		2534159 32	
1	Račun deležev: 72 združnih deležev à 200 K		14400 —
2	Račun hranilnih vlog: Glavnica 2,269.238 K 31 v Kapitalizov. obresti		2356332 95
3	Račun obresti: Predpl. za 1908 1.248 K 90 v Zadružnikom dolžne		1896 90
4	Račun rezerv. zakladov: 1. Stanje glav. rezervnega zaklada . . . . . 2. Stanje pos. za izgube 10.182 „ 82 „ 3. Stanje pok. rezervnega zaklada		148367 46
5	Račun izgube in dobička: Čisti dobiček za leto 1907		13162 01
			2534159 32

Podružnica v Spiljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeve ulice št. 2. Rezervni fond K 200.000.
21-11
vloge na vložne knjižice in na žiro-račun proti $4\frac{1}{2}\%$ nim obrestim,
katere ostanejo vsaj 60 dni naložene.
vloge na tekoči račun, obrestuje proti **3%** obrestim. Rentni davek od vlog na knjižice plača banka sama.